

Nr 229.

Av herr **Törnkvist** i Karlskrona, om frihet från stämpelavgift vid lagfart å fång enligt ensittarlagen.

I avsikt att underlätta för ensittaren att via ensittarlagen bli ägare till det objekt han önskar komma i besittning av med äganderätt ha statsmakterna berett länsstyrelserna möjlighet att bevilja ensittaren fri offentlig förrättning för inlösnings genomförande. Syftet härmed torde sannolikt ha varit att förebygga att ensittarelagen skulle bli »en död bokstav» på grund av ensittares ekonomiska fattigdom.

Det råder emellertid oklarhet hos domstolarna, om stämpelavgift skall utgå eller ej på den handling, som tillförsäkrar den förre ensittaren äganderätten till sitt förut arrenderade jordstykke. Följden av denna oklarhet är, att vissa domstolar pålägga stämpelavgift på ensittarfång, andra domstolar däremot icke. Enligt vad som för motionären blivit upplyst, tillämpas sålunda dessa olika metoder i de två till varandra gränsande blekingska domsagorna Medelsta och Bräkne. I den förre pålägges stämpel icke ensittarfång, medan däremot Bräkne häradsrätt pålägger stämpel. Praxis lär också vara olika i de tre domsagor, som ha sina kansli i Kristianstad.

Som ett önskemål i första hand framstår självfallet behovet av en enhetlig praxis i detta avseende av domstolarna. Det kan icke vara riktigt, att kanske rent av två grannar, men boende inom skilda domsagor, behandlas olika ifråga om precis likvärdiga förrättningar, den ene nödgas betala stämpelavgift för sitt fång, medan den andre befrias från sådan avgift. Att vinna en enhetlig metod i detta stycke med blott anlitande av rättsväsendet är kanske icke möjligt utan allt för vidlyftig och tidsödande omgång till högre rättsinstanser. Däremot torde riksdagen ha möjlighet att snabbt korrigera, vad som här uppenbarligen icke fungerar tillfredsställande. Vid överläggning härom kan man också tänka på vilket som kan tänkas ha varit riksdagens avsikt, då ensittarelagen reformerades och ekonomisk hjälp lämnades ensittarna för förrättnings genomförande, om stämpelavgift skulle utgå för sådant fång eller icke. Det verkar osannolikt, att riksdagen skulle ha avsett, att domstolarna skulle utkräva stämpelavgift på större eller mindre belopp för fång, som ensittaren åtkommit uteslutande genom statens ekonomiska bistånd. Sannolikt var det icke riksdagens mening att ta igen från den medellöse ensittaren med den ena handen, vad som med den andra givits honom. Om denna synpunkt är riktig, och mycket talar där-

för, bör självfallet stämpelavgift på ensittarfång icke påläggas. På denna linje synes en enhetlig lagtillämpning böra ske.

Med stöd av ovanstående tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte vidtaga sådan förändring i eller göra sådant tillägg till stämpelförordningen, att ensittarfång förklaras fria från stämpelavgift.

Stockholm den 21 januari 1930.

Algot Törnkvist.
